

زندگی نامه حضرت معصومه (سلام الله علیها)

<?xml encoding="UTF-8">

زندگی نامه حضرت معصومه (س)

نام شریف آن بزرگوار فاطمه و مشهورترین لقب آن حضرت، «معصومه» است. پدر بزرگوارش امام هفتم شیعیان حضرت موسی بن جعفر (ع) و مادر مکرمه اش حضرت نجمه خاتون (س) است. آن بانو مادر امام هشتم نیز هست. لذا حضرت معصومه (س) با حضرت رضا (ع) از يك مادر هستند.

ولادت آن حضرت در روز اول ذیقعه سال 173 هجری قمری در مدینه منوره واقع شده است. دیری نپایید که در همان سنین کودکی مواجه با مصیبت شهادت پدر گرامی خود در حبس هارون در شهر بغداد شد. لذا از آن پس تحت مراقبت و تربیت برادر بزرگوارش حضرت علی بن موسی الرضا (ع) قرارگرفت.

در سال 200 هجری قمری در پی اصرار و تهدید مأمون عباسی سفر تبعید گونه حضرت رضا (ع) به مرو انجام شد و آن حضرت بدون این که کسی از بستگان و اهل بیت خود را همراه ببرند راهی خراسان شدند.

يك سال بعد از هجرت برادر، حضرت معصومه (س) به شوق دیدار برادر و ادای رسالت زینبی و پیام ولایت به همراه عده ای از برادران و برادرزادگان به طرف خراسان حرکت کرد و در هر شهر و محلی مورد استقبال مردم واقع می شد. این جا بود که آن حضرت نیز همچون عمه بزرگوارشان حضرت زینب (س) پیام مظلومیت و غربت برادر گرامیشان را به مردم مؤمن و مسلمان می رساندند و مخالفت خود و اهل بیت (ع) را با حکومت حيله گر بنی عباس اظهار می کرد. بدین جهت تا کاروان حضرت به شهر ساوه رسید عده ای از مخالفان اهل بیت که از پشتیبانی مأموران حکومت برخوردار بودند، سر راه را گرفتند و با همراهان حضرت وارد جنگ شدند، در نتیجه تقریباً همه مردان کاروان به شهادت رسیدند، حتی بنابر نقلی حضرت (س) معصومه را نیز مسموم کردند.

به هر حال، یا بر اثر اندوه و غم زیاد از این ماتم و یا بر اثر مسمومیت از زهر جفا، حضرت فاطمه معصومه (س) بیمار شدند و چون دیگر امکان ادامه راه به طرف خراسان نبود قصد شهر قم را نمود. پرسید: از این شهر «ساوه» تا «قم» چند فرسنگ است؟ آن چه بود جواب دادند، فرمود: مرا به شهر قم ببرید، زیرا از پدرم شنیدم که می فرمود: شهر قم مرکز شیعیان ما است. بزرگان شهر قم وقتی از این خبر مسرت بخش مطلع شدند به استقبال آن حضرت شتافتند؛ و در حالی که «موسی بن خزرج» بزرگ خاندان «اشعری» زمام ناچه آن حضرت را به دوش می کشید و عده فراوانی از مردم پیاده و سواره گرداگرد کجاوه حضرت در حرکت بودند، حدوداً در روز 23 ربیع الاول سال 201 هجری قمری حضرت وارد شهر مقدس قم شدند. سپس در محلی که امروز «میدان میر» نامیده می شود شتر آن حضرت در جلو در منزل «موسی بن خزرج» زانو زد و افتخار میزبانی حضرت نصیب او شد.

آن بزرگوار به مدت 17 روز در این شهر زندگی کرد و در این مدت مشغول عبادت و راز و نیاز با پروردگار متعال بود. محل عبادت آن حضرت در مدرسه ستیه به نام «بیت النور» هم اکنون محل زیارت ارادتمندان آن حضرت است.

سرانجام در روز دهم ربیع الثانی و «بنا بر قولی دوازدهم ربع الثانی» سال 201 هجری پیش از آن که دیدگان مبارکش به دیدار برادر روشن شود، در دیار غربت و با اندوه فراوان دیده از جهان فروبست و شیعیان را در ماتم خود به سوگ نشاند. مردم قم با تجلیل فراوان پیکر پاکش را به سوی محل فعلی که در آن روز بیرون شهر و به نام «باغ بابلان» معروف بود تشییع نمودند. همین که قبر مهیا شد دراین که چه کسی بدن مطهر آن حضرت را داخل قبر قرار دهد دچار مشکل شدند، که ناگاه دو تن سواره که نقاب به صورت داشتند از جانب قبله پیدا شدند و به سرعت نزدیک آمدند و پس از خواندن نماز یکی از آن دو وارد قبر شد و دیگری جسد پاک و مطهر آن حضرت را برداشت و به دست او داد تا در دل خاک نهان سازد.

آن دو نفر پس از پایان مراسم بدون آن که با کسی سخن بگویند بر اسب های خود سوار و از محل دور شدند. بنا به گفته بعضی از علما به نظر می رسد که آن دو بزرگوار، دو حجت پروردگار: حضرت رضا (ع) و امام جواد (ع) باشند چرا که معمولاً مراسم دفن بزرگان دین با حضور اولیا الهی انجام شده است. پس از دفن حضرت معصومه (س) موسی بن خزرج سایبانی از بوریا بر فراز قبر شریفش قرار داد تا این که حضرت زینب فرزند امام جواد (ع) به سال 256 هجری قمری اولین گنبد را بر فراز قبر شریف عمه بزرگوارش بنا کرد و بدین سان تربت پاک آن بانوی بزرگوار اسلام قبله گاه قلوب ارادتمندان به اهل بیت (ع). و دارالشفای دلسوختگان عاشق ولایت و امامت شد.

احادیث منقول از حضرت معصومه (س)

«حَدَّثَنِي فَاطِمَةُ وَ زَيْنَبُ وَ أُمُّ كَلْثُومٍ بَنَاتُ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ قُلْنَ: ... عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ سَلَّمَ وَ رَضِيَ عَنْهَا قَالَتْ : «أَنْسَيْتُمْ قَوْلَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ يَوْمَ غَدِيرِ خُمٍّ، مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلَيْ مَوْلَاهُ وَ قَوْلُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ سَلَّمَ ، أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى؟!»

فاطمه معصومه (س) این روایت را از دختر امام صادق (ع) نقل می کند که سلسله سندش در نهایت به فاطمه زهرا (س) می رسد.

فاطمه زهرا (س)، دختر بزرگوار رسول اکرم (ص) فرمود: «آیا فرمایش رسول خدا (ص) را در روز غدیر خم فراموش کرده اید که فرمود: هر کس من مولای اویم، علی مولای اوست، و (آیا فراموش کرده اید) دیگر فرمایش آن حضرت را که فرمود: تو برای من همانند هارون برای موسی هستی؟!» (1)

«... عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (ع) ... عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ سَلَّمَ ، قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ سَلَّمَ : «أَلَا مَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ مَاتَ شَهِيداً.»

فاطمه معصومه (س)، از دختر امام صادق (ع) روایتی نقل می کند که سلسله سندش به حضرت فاطمه زهرا (س) می رسد که آن حضرت می فرماید: حضرت رسول اکرم (ص) فرمود: «آگاه باشید! هرکس با محبت آل محمد بمیرد شهید از دنیا رفته است.»

مرحوم علامه مجلسی از شیخ صدوق روایتی بس ارزشمند درباره ارزش زیارت فاطمه معصومه (س) نقل می کند: «قَالَ سَأَلْتُ أَبَا الْحَسَنِ الرَّضَا (ع) عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (ع)، فَقَالَ مَنْ زَارَهَا فَلَهُ الْجَنَّةُ.»

راوی گوید از امام رضا(ع) درباره حضرت فاطمه معصومه پرسیدم. آن حضرت فرمود: «هرکس قبرش را زیارت کند، بهشت بر او واجب می شود .

1-عوالم العلوم، ج 21، ص 353 به نقل از اسنی المطالب ص 49 تا ص 51. این روایت مدارك دیگری هم دارد که در شرح مفصل به آن پرداخته ایم .

کتابخانه حضرت معصومه عنوان کتاب نویسنده مسند فاطمه معصومه سلام الله علیها سید علی رضا سید کباری حضرت معصومه (س) چشمه جوشان کوثر محمد محمدی اشتهااردی زندگینامه حضرت معصومه (س) «بضمیمه تاریخچه قم» محمد محمدی اشتهااردی تاریخچه قم و زندگینامه حضرت معصومه (ع) محمد محمدی اشتهااردی حضرت معصومه (ع) فاطمه دوم محمد محمدی اشتهااردی زندگانی حضرت معصومه علیها سلام و تاریخ قم سید مهدی قمی فروغی از کوثر الیاس محمد بیگی بارگاه حضرت فاطمه معصومه (س) تجلیگاه حضرت فاطمه زهرا(س) حاج سید جعفر میر عظیمی کریمه اهل بیت علی اکبر مهدی پور چهل حدیث قم و حضرت معومه (س) محمود شریفی محدثه آل طاها علیرضا سبحانی نسب نگاهی به زندگانی حضرت معصومه (س) غلامرضا حیدری ابهری عنایات معصومیه(س) محمدعلی زینبوند بانوی ملکوت حضرت آیت الله